

Ankenævnet *for* Forsikring

Den 10. november 2021 blev i sag nr. 95060:

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

mod

Himmerland Forsikring gs.
Himmerlandsgade 110
9600 Aars

afsagt

k e n d e l s e :

Forsikringstageren har ulykkesforsikring. I klageskema af 24/3 2020 til nævnet har klagerens repræsentant bl.a. anført:

"Kort redegørelse for sagen

Klager er ude at gå en tur, hun føler sig hverken svag eller dårlig, men snubler på ujævn terræn og falder ned på asfalten. Tager fra med hagen og får et sår, som det bløder kraftigt fra. Det er uklart, om hun har mistet bevidstheden ganske kortvarigt. Klager hjælpes til vagtlægen i I den følgende periode oplever klager en række gener som hun løbende undersøges for. Diagnosen er følger efter fald, diskusprolaps i venstre kæbe. Kæbesmerter. Læsion af venstre kæbeled.

Selskabet tilkender klager en méngrad på 5% efter Arbejdsmarkedets Méngradstabel pkt.A.1.3.1. Punktet går fra 5-10%. Selskabet begrundet de laveste 5% med, at de gør fradrag for forudbestående gener.

Klager derimod, gør gældende at der ikke kan gøres fradrag for de forudbestående gener, idet disse gener ikke er dokumenteret forudbestående. Tværtimod, så foreligger der både en speciallægeerklæring, en specialtandlægeudtalelse samt en forsikringsmedicinsk udtalelse, der uafhængigt af hinanden, samstemmig finder at der er direkte årsagssammenhæng imellem hændelsen og klagers gener. Herunder, at klager ikke har haft nogle konkurrerende problemer.

Jeg henviser i det hele til Bilag E.

Hvad vil du konkret opnå hos selskabet?

Selskabet skal anerkende at de direkte følger efter hændelsen svarer til en méngrad på 8%. Herefter skal selskabet udbetale 8% af forsikringssummen til klager.

Ankenævnet for Forsikring

2.

95060

Beløbet forrentes efter FAL §24.

Derudover skal selskabet dække klagers udgift til den forsikringsmedicinske udtalelse fra Maver, efter selskabets betingelser punkt 9.8.

Subsidiært, så skal selskabet som minimum udbetale, til klager, et beløb svarende til de allerede anerkendte 5% i méngrad."

Selskabet har i brev af 25/3 2020 til nævnet bl.a. anført:

"Sagen drejer sig om, hvorvidt klager er berettiget til erstatning fra ulykkesforsikringen.

Selskabet har bedømt klagers varige men til en méngrad på 5%.

Klager er af den opfattelse, at méngraden er 8%.

På grund af sagens nærmere omstændigheder har selskabet tilbudt klager at indhente og betale for en vejledende udtalelse fra Arbejdsmarkedets Erhvervssikring (AES). Dette tilbud har klagers repræsentant accepteret, dog således at klager endnu ikke har underskrevet en af selskabet fremsendt samtykkeerklæring herom eller på anden måde tilkendegivet sin accept af sagens indbringelse for AES.

Selskabet nedlægger principal påstand om, at klagen skal afvises, idet der ikke er truffet endelig afgørelse i sagen. Sagen afventer forelæggelse for AES.

Subsidiært nedlægges påstand om, at Ankenævnet udsætter sagens behandling på parternes stillingtagen til den vejledende udtalelse fra AES.

Såfremt selskabet ikke får medhold, anmoder selskabet om, at Ankenævnet fastsætter en ny frist for selskabets realitetsbehandling af klagen."

Selskabet har i brev af 27/4 2020 til nævnet bl.a. anført:

"Det kan oplyses, at selskabet i henhold til forsikringsbetingelsernes pkt. 9.5 ønsker at indhente en vejledende udtalelse fra AES om de varige følger af den anmeldte hændelse."

Klagerens repræsentant har i brev af 30/4 2020 til nævnet bl.a. anført:

"Som jeg har gjort nævnet opmærksom på, så har selskabet ved dets skrivelse af 12/11-19 (Bilag I) gjort gældende, at det ikke var selskabets ønske at indbringe sagen for AES. I forlængelse heraf, at udgiften til AES i så fald måtte være for klagers egen regning. Af samme skrivelse kan man læse at selskabet er af den overbevisning, at det henset til parternes uenighed om méngraden, kunne være en ide med en uvildig genvurdering af méngraden. Klager indhenter derfor en sådan ved Maver. Denne understøtter som bekendt klagers krav om 8%, og ikke selskabets om 5%. Denne vurdering agter selskabet, trods dets egen opfordring til at indhente en sådan, ikke at følge. Derimod ændrer det nu holdning, og agter nu at indbringe sagen for AES. Dette kan vi i sagens natur ikke tilslutte os, da der allerede forelægger den efterspurgte uvildige genvurdering af méngraden, hvorfor en forelæggelse for AES er både overflødig og unødvendigt tidsspilde, sagens forløb taget i betragtning.

Endvidere, så må det bestrides at vi har accepteret at indbringe sagen for AES, under de forudsætninger som fremsat af selskabet. Af selskabets samtykkeerklæring fremgår det blandt andet, at selskabets erstatningstilbud frafalder ved klagers underskrift på samtykkeerklæringen. Denne kondition kan klager i sagens natur ikke tilslutte sig, under henvisning til de tidligere fremførte begrundelser herfor.

Henset til vores tidligere skrivelser i øvrigt, kan vi ikke tilslutte os selskabets anmodning om at klagen afvises. Ej heller, at sagen forelægges AES."

Klagerens repræsentant har i kommentar af 26/5 2020 til nævnet bl.a. anført:

"Nævnet bedes bemærke, at selskabet tilsyneladende har sendt sagen til AES den 18.maj 2020. Midt under en verserende ankenævns sag, mod klager og nævnets tilkendegivelser. Herunder har AES fremsendt en række dokumenter til klagers underskrift. Klager har i sagens natur ikke underskrevet disse. Vi behøver vel næppe understrege det uhensigtsmæssige i at selskabet, mod nævnets og klagers tilkendegivelser om det modsatte, alligevel har sendt sagen til AES. Jeg anmoder nævnet om at fastholde dets tidligere tilkendegivelse af, at sagen kan afgøres på nærværende grundlag, og at selskabet således fremsætter dets høringssvar snarest muligt, idet det allerede har overskredet portalfristen."

Selskabet har i brev af 3/6 2020 til nævnet bl.a. anført:

"Som tidligere meddelt drejer sagen sig om, hvorvidt klager er berettiget til erstatning fra ulykkesforsikringen.

Klager har anmeldt, at hun kom til skade ved en faldulykke den 30. oktober 2016. Anmeldelsen fremlægges som sagens bilag 2.

Selskabet har bedømt klagers varige men til en méngrad på 5%.

Klager er af den opfattelse, at méngraden er 8%.

Til støtte for sit synspunkt har klager henvist til en erklæring fra Maveria, jf. sagens bilag T.

Baggrunden for selskabets vurdering fremgår af sagens bilag A, B og D, hvortil der henvises.

På baggrund af uenigheden om méngradens størrelse har selskabet ønsket sagen forelagt for Arbejdsmarkedets Erhvervssikring (AES). Selskabet har tilbudt at betale omkostningerne ved forelæggelsen, jf. bilag 3. Til brug for klagers samtykke til forelæggelsen har klager anmodet selskabet om en samtykkeblanket, jf. bilag 4, men nu har klager modsat sig, at sagen forelægges for AES.

Det fremgår af forsikringsbetingelserne, der er fremlagt som sagens bilag 1, at 'Selskabet kan også vælge at forelægge sagen for Arbejdsskadestyrelsen' (nu AES). Dette fremgår af betingelsernes punkt 9.5.

Det gøres herefter gældende, at selskabet som udgangspunkt har en ret til at forelægge sagen for AES, og at klager som udgangspunkt har pligt til at medvirke hertil.

Det gøres videre gældende, at klagers nægtelse af at medvirke til en forelæggelse for AES skal behandles i overensstemmelse med reglerne i FAL § 22 og have den virkning, som er beskrevet i FAL § 21, stk. 2. Det gøres således gældende, at klager ved sin nægtelse har forsømt at afgive oplysninger om forhold, som kan være af betydning for bedømmelsen af de varige følger efter ulykken, og at selskabet derfor ikke er ansvarligt i videre omfang, end det ville have været, hvis sådan oplysning var givet.

Det kan ikke på forhånd udelukkes, at en forelæggelse for AES vil have betydning for sagens oplysning og vurdering, og allerede derfor skal klagers nægtelse af at medvirke hertil have skadevirkning for klager, jf. FAL § 21, stk. 2.

Grundet klagers uvilje mod at medvirke til at oplyse sagen yderligere, er ankenævnet henvist til at tage stilling til sagen på det foreliggende grundlag.

Det er fortsat selskabets opfattelse, at klagers varige mén efter ulykken er 5%. Selskabet henviser til korrespondancen i sagen, herunder især sagens bilag A, B og D.

Som anført i selskabets afgørelse havde klager forud for aktuelle ulykke betydelige helbredsmæssige problemer, som har betydning for bedømmelsen af de varige følger af ulykken. Der er ikke dokumenteret fuld årsagssammenhæng mellem klagers aktuelle helbredstilstand og faldulykken den 30. oktober 2016. Tvivlen om årsagssammenhængen kommer også til udtryk i erklæringen fra Maveria, hvori formuleringen 'Det kan ikke udelukkes, at der er årsagssammenhæng' anvendes.

Ved behandlingen af personskadesager er der sædvanligvis ikke meget (om noget?), der kan udelukkes, men det bestrides, at formuleringen og dermed erklæringen som helhed i tilstrækkelig grad godtgør, at der er fuld årsagssammenhæng mellem klagers gener og ulykkestilfældet. Det bestrides således, at det er godtgjort, at klagers varige mén på grund af følger af ulykken er højere end 5%.

Selskabet fastholder sin afgørelse og afventer ankenævnets stillingtagen.

Det bemærkes, at selskabet, nu hvor klager i forbindelse med ankenævnsbehandlingen har nægtet at medvirke til, at sagen forelægges for AES, trækker sit tilsagn om indhentelse og betaling for en forelæggelse for AES tilbage. Såfremt klager måtte ønske en udtalelse fra AES efter ankenævnets kendelse, skal dette ske i overensstemmelse med forsikringsbetingelsernes punkt 9.8."

Klagerens repræsentant har i brev af 25/6 2020 til nævnet bl.a. anført:

"1)

...

Nej. Berettigelsen til erstatningen er der ingen tvivl om. Selskabet har meddelt klager dækningstilsagn, samt tildelt hende en méngrad på 5%. Sagen drejer sig rettelig om hvorvidt klager er berettiget til 5%, eller til 8%. Herunder, om selskabet kan tillægge forudbestående forhold betydning i relation til deres méngradsvurdering.

2)

...

Som det er allerede er fremlagt Nævnet, så har selskabet helt frem til vurderingen fra Maveras forelås, ikke ønsket at sagen skulle forelægges for AES. Selskabet har eksplicit udtrykt dette. Det er først efter vurderingen fra Maveras forelægger, at selskabet nu ønsker at sagen forelægges AES. Først herefter ønsker selskabet at betale herfor. Klager har overfor Nævnet allerede gjort rede for det unødvendigheden heraf, hvorefter Nævnet har udtrykt enighed med klager herom, samt efterfølgende meddelt selskabet, at sagen ikke nødvendigvis skal forelægges AES. Selskabet har herefter, midt under den verserende Ankenævns sag, og til trods for Nævnets tilkendegivelser, alligevel meddelt AES at de skal vurdere sagen, hvorefter AES har tilsendt klagers repræsentant en række dokumenter til underskrift. Disse har klager i sagens natur ikke underskrevet. Idet ovenstående uenighed allerede syntes afdækket af Nævnet, klagers repræsentant samt selskabet, har klager ikke yderligere bemærkninger hertil. Vi henviser i det hele til tidligere korrespondance herom.

3)

...

Såfremt selskabet ønskede at applicere betingelsernes punkt 9.5, så skulle selskabet dels have orienteret klager herom på et tidligere tidspunkt, uden unødigt ophold, dels have undladt at fremsende en samtykkeerklæringen med et urimeligt forbehold til klagers underskrift, dels have undladt at fremsætte et eksplicit udsagn om, at det ikke var i selskabets interesse at sagen blev forelagt AES. Selskabets ageren kan ikke tolkes på andens vis, end at det har udvist retsfortabende passivitet i relation til appliceringen af betingelsernes punkt 9.5, hvorfor de ikke længere kan finde anvendelse i nærværende sag. Der syntes efter betingelsernes ordlyd endvidere ikke at være tale om, at selskabet har en ret til at forelægge sagen for AES. Ej heller kan det efter betingelsernes ordlyd udledes, at klager har en pligt til at medvirke hertil. I forlængelse heraf henviser jeg til den almindelige koncipistregel.

4)

...

Indledningsvis må jeg gøre Nævnet opmærksom på, at selskabets brug af FAL § 22 og FAL § 21, stk. 2 ikke kan finde anvendelse i relation til nærværende sag. Alene af årsagerne anført ad 3 i nærværende høringsvar, endvidere af den årsag, at selskabet som bekendt selv har opfordret klager til at indhente en uvildig vurdering af méngraden, uden nærmere angivelse af ved hvilken instans, eller under hvilke konditioner. Klager følger som bekendt selskabets opfordring og indhenter en udtalelse ved den forsikringsmedicinske virksomhed Maveras. Herefter gøres det således gældende, at klager ikke har forsømt at afgive oplysninger om forhold der kan være af betydning. I forlængelse heraf bedes Nævnet være opmærksom på, at Maveras vurderinger i praksis ikke tillægges mindre værdi end AES.

5)

...

Indledningsvis må det pointeres at Nævnet tilsyneladende er uenige med selskabet heri, dersom Nævnet har meddelt selskabet, at en forelæggelse for AES ikke var nødvendig for Nævnets behandling af sagen, idet den var tilstrækkelig oplyst. Endvidere, så findes der ikke praksis for at tillægge skadevirkning for klager i sager så som denne. Slutteligt, det åbenlyse faktum, at selskabet selv har gjort opmærksom på at det ikke var med deres ønske at sagen skulle forelægges AES, hvorfor det må have formodningen imod sig, at selskabet måtte være af den overbevisning at en forelæggelse for AES ville have betydning for sagens oplysning og vurdering.

6)

...

Klager gør fortsat gældende, at selskabet ikke har ført tilstrækkelig klart bevis for, at klagers forudbestående forhold har betydning i relation til méngradens størrelse. Vi henviser i den forbindelse til vores argumentation i bilagene, E, H, J og L.

7)

Til selskabets øvrige bemærkninger gør klager fortsat gældende, at selskabet ikke har ført tilstrækkelig klart bevis for at klagers forudbestående helbredsmæssige forhold har haft betydning for følgerne efter hændelsen. At klager igennem sagens lægelige akter har dokumenteret, at der er årsagssammenhæng imellem hændelse og følger, hvorefter hun er berettiget til 8% i méngrad. I forlængelse heraf, at Mavericks Specialist i Odontologi, ..., klart konkluderer for 8% i méngrad som en direkte følge af den anmeldte hændelse, og at det herefter er Mavericks klare overbevisning, at der er årsagssammenhæng imellem hændelse og følger.

Klager fastholder derfor at hun er berettiget til 8% i méngrad, og at selskabet herefter skal udbetale 8% af forsikringssummen til klager. Beløbet forrentes endvidere efter FAL §24. Endvidere, så fastholder klager at selskabet skal dække hendes udgift til udtalelsen fra Maveras. Subsidiært, at selskabet som minimum udbetale til klager, et beløb svarende til de allerede anerkendte 5% i méngrad."

Selskabet har i brev af 24/7 2020 til nævnet bl.a. anført:

"Selskabet kan ikke tiltræde klagers fremlægning af sagen og sagsforløbet. Selskabet har tidligere korrespondancen forholdt sig til de fleste af de punkter, som klager nu anfører. Selskabet henviser hertil.

Klagers seneste anbringender om,

- at ankenævnet tidligere skulle have udtrykt enighed med klager i, at det er unødvendigt at forelægge sagen for AES,
- at der gælder særlige frister for selskabet for indbringelse af sagen for AES,
- at der er indtrådt retsfortabende passivitet,
- at en koncipistregel konkret skulle forhindre selskabet i sin ret til at indbringe sagen for AES,
- at FAL §§ 21 og 22 ikke finder anvendelse, og
- at Mavericks vurderinger i praksis sidestilles med en vejledende udtalelse fra AES, kan heller ikke tiltrædes.

Selskabet henviser til det tidligere anførte, som fastholdes. Klager har ikke i tilstrækkeligt omfang godtgjort, at de varige helbredsmæssige følger af tilskadekomsten den 30/10 2016 udgør en méngrad på 8%.

Det kan oplyses, at selskabet i dag har udbetalt erstatning til klager svarende til en méngrad på 5% med tillæg af rente i henhold til FAL § 24, jf. det anførte bilag A."

Klagerens repræsentant har i meddelelse af 3/8 2020 til nævnet bl.a. anført:

"Klager har dags dato oplyst til undertegnet, at selskabet har udbetalt en erstatning svarende til 5% inkl. forrentning. Det forekommer mig mærkværdigt, dersom sagen i øjeblikket verserer i an-

kenævnet, og pt. er i høring hos klager. En méngrad på 5% er som bekendt vores subsidiære krav, som vi alene gør gældende såfremt, Nævnet ikke finder det bevist at klager er berettiget til 8%. Endvidere, så har selskabet ikke medsendt en opgørelse over beregningen af forretningen efter FAL §24.

Hvordan forholder Nævnet sig til selskabets handling?

Hvad gør klager med den erstatningssum som nu står på hendes konto?"

Selskabet har i brev af 13/8 2020 til nævnet bl.a. anført:

"Selskabet har noteret sig klagers meddelelse om renteberegningen. Eftersom klager ikke har bestridt rigtigheden af beregningen, har selskabet ikke yderligere bemærkninger hertil."

Klagerens repræsentant har i brev af 19/8 2020 til nævnet bl.a. anført:

"Slutteligt skal vi ikke undlade at gøre Nævnet opmærksom på, at selskabet sagsbehandling i nærværende sag er stærkt kritisabel, og synes at stride imod både brancheorganisationens kodeks samt god skik bekendtgørelsen for finansielle virksomheder, dersom selskabet hverken synes at have ageret objektivt, hurtigt, loyalt eller redeligt overfor forsikringstager. Selskabet har i sagsforløbet blandt andet valgt at sende sagen i AES, på trods af klager og Nævnets tilkendegivelser om unødvendigheden heraf, og på trods at selskabets egen tilkendegivelse af, at det ikke var selskabets ønske at indbringe sagen herfor. Selskabet gjorde dette, midt under en verserende ankenævns sag. Endvidere, så har selskabet valgt, uforvarende, at udbetale en erstatningssum inkl. forrentning svarende til klagers subsidiære krav, midt under en verserende ankenævns sag, uden yderligere angivelse af hverken renteberegning eller andet, hvorfor klager ikke har haft mulighed for at varetage sin interesse. Selskabet har så herefter end ikke ønsket at redegøre yderligere herfor, kommentere herpå, eller på anden vis bistå til afklaringen på trods af Nævnets opfordring hertil. Endvidere, så har selskabet den 28. februar 2020 fremsendt en samtykkeblanket til klager om sagens indbringelse for AES, hvorunder selskabets stik imod klagers tilkendegivelser og redelig handle måde, har forsøgt at fremskaffe en underskrift fra klager på, at klager er indforstået med at selskabets erstatningstilbud i så fald bortfalder. Jeg henviser i det hele til sagsforløbet, herunder skrivelser og bilag medens jeg samtidig opfordrer Nævnet til, at lade selskabets sagsbehandling i nærværende sag indgå til skade for selskabet som en del af den samlede afgørelse."

Klagerens repræsentant har i meddelelse af 19/8 2020 til nævnet bl.a. anført:

"Nævnet beder den 11. august 2020 selskabet om, at besvare den af klager fremsatte henvendelse vedrørende selskabets pludselige udbetaling af klagers subsidiære krav. Af klagers henvendelse fremgår blandt andet, at selskabet ikke har medsendt opgørelse over renteberegningen. Endvidere et spørgsmål om, hvad klager skal gøre med den erstatningssum, som selskabet uforvarende har overført til klagers konto uden yderligere. Selskabets bemærkninger er herefter, at de ikke har nogle bemærkninger til renteberegningen dersom klager ikke har bestridt den, samt at de afholder sig fra at kommentere på klagers henvendelse.

Overfor både Nævnet og selskabet må vi gøre gældende, at klager i sagens natur har svært ved at bestride en renteberegning som klager ikke er blevet forelagt. Selskabet har alene overført kr.1000,00 i renter, uden yderligere. Selskabet bedes dokumentere hvorledes de er kommet frem til en renteberegning på kr.1000,00. Herefter har klager mulighed for at varetage sine interesser i relation til renteberegningen, hvorefter den eventuelt kan bestrides.

For så vidt angår selskabets valg om ikke at efterleve Nævnets henstilling til, at selskabet besvarer klagers henvendelse, herunder klagers tvivl om hvad hun skal gøre af den uforvarende overførsel af det subsidære krav, da må selskabets manglende vilje hertil komme selskabet til skade. Jeg henviser i forlængelse heraf til vores seneste høringssvar, høringssvar 4."

Klagerens repræsentant har i meddelelse af 1/9 2020 til nævnet videre anført:

"Til orientering, så har AES netop tilsendt os en kopi af den udtalelse, som selskabet har bedt dem fremkomme med. Det bør komme til Nævnets kundskab, at AES finder, at den anmeldte hændelse har medført et varigt mén på skønsmæssigt 10%."

Nævnet har fået forelagt klagerens repræsentants meddelelse af 11/11 2020. Selskabet har i brev af 25/11 2020 til nævnet bl.a. anført:

"Vi har indhentet lægekonsulentnotatet fra AES. Notatet fremlægges som sagens bilag 5.

Det fremgår af lægekonsulentnotatet, noteret den 29/8 2020, at klagers nakkesmerter er uden tidsmæssig relation til ulykken, og at der ved vurderingen skal ses bort fra disse gener. Lægekonsulenten vurderer klagers gener fra kæben til en méngrad på 5%.

Sagen vurderes af en anden AES-lægekonsulent den 31 /8 2020. Denne lægekonsulent anfører, at der ikke er dokumentation for strakssymptomer for nakkegener, og at disse er uden årsagssammenhæng til ulykken. Lægekonsulenten vurderer daglig hovedpine og kognitive gener til en méngrad på 5%, og vurderer klagers samlede men til en méngrad på 10%.

Det synes herefter som en helt oplagt fejl, at klagers varige men efter ulykken vurderes til en méngrad på 10%, idet det fuldstændig overses, at begge lægekonsulenter har anført, at nakke-/hovedgener ikke har årsagssammenhæng til ulykken. Det er formentlig korrekt, at klagers samlede méngrad er på 10%, men det er kun kæbegenerne, der hidrører fra ulykken. Kæbegenerne er vurderet til en méngrad på 5%.

På den baggrund fastholdes det, at det varige men efter ulykken udgør en méngrad på 5%. Selskabet beder nu AES om at korrigere den vejledende udtalelse. Klagesagen bedes udsat herpå."

Klagerens repræsentant har i brev af 4/12 2020 til nævnet bl.a. anført:

"Dernæst skal jeg bemærke, at det er selskabet selv der egenhændigt har forestået frembringelsen af sagen for AES. Det er således selskabet selv, der har fremlagt det grundlag for AES, som AES skulle fremsætte deres udtalelse ud fra.

Endvidere, da har Ankenævnet tidligere afvist selskabets principielle påstand om, at klagen skulle afvises, under henvisning til sagen forelæggelse for AES. Ankenævnet gjorde i den forbindelse gældende, at det var nævnets vurdering, at det var kompetent til at behandle og afgøre sagen på det forelæggende grundlag (uden AES).

Det forekommer mig derfor fuldkommen urimeligt, at selskabet nu, hvor det mod klager og Ankenævnets ønske, alligevel egenhændigt har indhentet en udtalelse fra AES, så ikke vælger at følge den. AES er som bekendt fremkommet med en vurdering på 10% i méngrad. Selskabet modsætter sig nu denne vurdering, ovenstående omstændigheder til trods, og gør nu i stedet gældende, at AES udtalelse ikke skal følges, idet selskabet egen fortolkning af AES lægenotater ikke giver anledning til mere end 5% i méngrad. Det er så tilpas absurd til, at jeg vil lade denne omstændighed tale for sig selv.

Afslutningsvis vil jeg bemærke, at man må alt andet lige antage, at selskabet har gjort, AES opmærksomme på de begrænsninger og undtagelser som forsikringsbetingelserne indeholder, samt hvilke forhold AES skal bedømme skaden efter. Herefter er AES vurdering af méngraden 10%. I forlængelse heraf, da forekommer selskabets argumentation i dets seneste svarskrift således meningsløst.

Sammenfattende må det anses som urimeligt, at lade selskabet trække dets høringssvar udover 6 måneder, alene fordi selskabets interne fortolkning af AES udtalelse, ifølge selskabet selv, bør bewirke at AES vurdering af en méngrad på 10% tilsidesættes for selskabets egen interne vurdering af en méngrad på 5%. En intern fortolkning og vurdering, som i øvrigt allerede er modsat af Speciallæge, ... (Bilag T) og sagens øvrige akter.

Jeg må således venligst bede Ankenævnet for Forsikring om, at lade sagen overgå til nævnets jurister. I modsat fald må vi bede selskabet om at fremlægge al korrespondance med AES i relation til den aktuelle sag. Vi forbeholder os i øvrigt retten til at fremsætte bemærkninger til AES, såfremt AES måtte begå ændringer i deres udtalelse og vurdering."

Nævnet har fået forelagt selskabets meddelelse af 29/1 2021. Selskabet har i brev af 15/2 2021 til nævnet bl.a. anført:

"Som meddelt i selskabets indlæg af den 25. november 2020 var der åbenlyse fejl i den vejledende udtalelse af den 1. september 2020 fra AES.

Selskabet har på den baggrund på ny forelagt sagen for AES. Som sagens bilag 7 fremlægges ny vurdering af den 28. januar 2021 fra AES.

Efter en genvurdering af sagen er AES enig med selskabet i, at det varige mén er 5%.

AES anfører i sin nye vurdering, at AES er opmærksom på, at klager har fremført klager over daglig hovedpine og lyd- og lysfølsomhed, men AES er ligesom selskabet af den opfattelse, at det ikke er sandsynliggjort, at disse gener skyldes den anmeldte hændelse. AES anfører, at der ikke foreligger oplysninger om strakssymptomer i relation til disse gener. Klagerne ses ikke i det primære forløb.

Selskabet fastholder, at det varige mén efter ulykken er 5%, og det gøres gældende, at den vejledende udtalelse af den 28. januar 2021 fra AES understøtter dette synspunkt.

Selskabet bemærker, at klager har modtaget erstatning svarende til en méngrad på 5%, jf. selskabets indlæg af den 24. juli 2020."

Nævnet har fået forelagt klagerens repræsentants meddelelser af 26/2 2021 og 3/6 2021. Klagerens repræsentant har i brev af 9/7 2021 til nævnet bl.a. anført:

"Tilsidesættelse af AES udtalelser

Klager skal først og fremmest fastholde, at AES udtalelser på sagen bør tilsidesættes. Jeg skal redegøre herfor i den følgende.

Ankenævnet gjorde i sagens begyndelse gældende, at det afviste selskabets principielle påstand om, at klagen skulle afvises fordi selskabet ville foreligge sagen for AES. Klager bestred som bekendt denne forelæggelse for AES. Ankenævnet gjorde i den forbindelse gældende, at det var nævnets vurdering, at det var kompetent til at behandle og afgøre sagen på det forelæggende grundlag (uden AES).

Dernæst, idet AES sagsbehandling har været særdeles ubetyrsggende. Jeg skal i den forbindelse i det hele henvise til klagers genbehandlingsanmodning til AES af 10/5-21 samt til det følgende i relation til AES fastholdelse af 30/6-21.

AES fremkommer i deres fastholdelse af 30/6-21 reelt ikke med en begrundelse på flere af de af klager fremsatte bemærkninger i genbehandlingsanmodningen. Herunder er det særlig kritisabelt, at AES ikke fremkommer med en uddybende begrundelse af, hvorfor hovedpinen ikke længere vurderes at have årsagssammenhæng med hændelsen. I forlængelse heraf er det yder bemærkelsesværdigt, at AES end ikke fremkommer med en bemærkning til klagers påstand om, at det er direkte forkert, når AES den 28/1-21 påstår, at deres egne interne læge konkluderede at der ikke var hovedpine i det primære forløb. En påstand hvortil klager direkte kunne påvise ud fra de interne lægenotater, at en sådan konklusion aldrig var draget. Jeg henviser i det hele til vores argumentation i genbehandlingsanmodningen af 10/5-21.

I forlængelse af ovenstående, da er det særdeles ubetyrsggende, at AES fastholder en méngrad på 5% i henhold til punktet A.1.3.1, når AES i udtalelsen af 28/1-21 selv har sondret mellem gener med årsagssammenhæng til hændelsen efter punkt A.1.3.1, og gener der ikke har årsagssammenhæng med hændelsen efter A.4.1.3, herunder hovedpinen. Herefter var det AES i øvrigt fejlagtige konklusion, at idet hovedpinen var fraværende, da kunne klager ikke kompenseres efter A.4.1.3. Udfordringen ved denne vurdering er den, at det af både speciallægeerklæringen fra ..., speciallægeudtalelsen fra ... tandlægeklinik og AES interne lægenotater vurderes, at hovedpinen har sammenhæng med skaden på kæbeledet, en et forhold som således skal opgøres efter A.1.3.1 og ikke A.4.1.3. Herefter bør hovedpinen medregnes i méngraden efter A.1.3.1.

Endvidere, så er det meget ubetyrsggende, at AES overhovedet ikke medtager det forhold, at dets egne interne lægekonsulenter selv vurderer, at hovedpinen har årsagssammenhæng med hændelsen. Lægen ... skriver direkte den 29/8-20, at kæbegenerne har god årsagssammenhæng med hændelsen. Idet vi ved at hovedpinen afstedkommer af skaden på kæbeledet, jf. speciallægeerklæringen af 19/4-19 ved ..., ..., da synes AES egen lægekonsulent således også at finde årsagssammenhæng mellem hændelsen og hovedpinen. AES læge, ..., skriver direkte den 31/8-20, at hovedpinen stammer fra hændelsen samt at méngraden er 10%. Jeg henviser endvidere til speci-

allægevurdering fra Tandlæge ..., som også vurderer, at generne, herunder hovedpinen, stammer fra den påviste læsion på venstre kæbeled.

Sammenfattende, så finder samtlige lægefaglige personer på sagen, at hovedpinen afstedkommer fra den dokumenterede skade på kæbeledet. En skaden som AES selv anerkender.

Slutteligt må klager udtrykke sin bekymring ved, at AES vælger at vurdere sagen på baggrund af manglende årsagssammenhæng mellem hændelsen og hovedpinen efter punkt A.4.1.3, når sagens parter aldrig har været uenige om årsagssammenhængen mellem hovedpinen og hændelsen, men alene hvorvidt selskabet kunne begå fradrag i punktet A.1.3.1 under henvisning til at klagers hovedpinen bestod inden hændelsen. Et forhold som selskabet i øvrigt fortsat ikke har løftet bevisbyrden for.

Klager må således fortsat fastholde, at AES udtalelser på sagen må tilsidesættes henset til sagsbehandlingen ubetyggende karakter (jf. i øvrigt U 2000.1152 HD). Dernæst idet nævnet indledningsvis har ytret sig om udtalelsernes unødvendighed. Endvidere idet, det følger af nævnets egen praksis i sager som denne (AK 92.620 og AK 92.621), at AES udtalelse skal tilsidesættes så længe der foreligger en speciallægeerklæring der vurderer årsagssammenhæng. Den lægelige vurdering som AES er kommet med kan derfor ikke lægges til grund for Ankenævnets afgørelse.

Ved fortsat inddragelse af AES udtalelser

Såfremt nævnet alligevel måtte medtage AES udtalelser på sagen, da henviser klager til kendelsen U 2017.569 H, hvoraf det fremgår, at AES udtalelser ikke har forrang, når de ikke kan påvise fejl i hverken grundlag for andre medicinske udtalelser eller anvendelser af méntabellen. AES har i den pågældende sag end ikke fremsat bemærkninger til Specialist i Odontologi, ... udtalelse eller anvendelse af méntabellen, hvorved han fastsætter méngraden til 8%, hvorfor nævnet jf. U 2017.569 H ikke bør tillægge AES udtalelse højere værdi end

Endvidere, at AES udtalelse alene er vejledende, og at de i øvrigt ikke har forrang overfor sagens øvrige lægelige vurdering af såvel årsagssammenhæng som méngrad. I medfør af U 2006.367 V, at AES særlige ekspertise vedrører størrelse og fastsættelse af méngrad og erhvervsevnetab, ikke årsagssammenhænge (se anvendelsen i Dansk Forsikringsret, 10.udgave, s.227)

At det fremgår af ankenævnskendelserne AK 92.620 (tilsvarende 92621), at AES vurdering af manglende årsagssammenhæng henset til et fravær af strakssymptomer, tilsidesættes af nævnet til fordel for speciallægens vurdering af årsagssammenhængen. I den forbindelse bemærker jeg, at speciallægeerklæringen af 19/4-19 ved ..., ... i aktuelle sag, finder årsagssammenhæng mellem hændelsen og hovedpinen. ... vurderer, at hovedpinen har tidsmæssigt relation til uheldet og kan forklares ud fra skaden på kæbeledet med øget belastning på muskulatur omkring venstre kæbeled. Den skade på kæbeledet, som både speciallægeerklæringen og AES udtalelser i øvrigt er enige om er en følge af hændelsen den 30.oktober 2016.

At et fravær af strakssymptomer ikke nødvendigvis konstituerer en manglende årsagssammenhæng jf. nævnets kendelser i AK 93.062 og AK 95.454.

I forlængelse af nævnets praksis og ... vurdering af årsagssammenhængen, bør nævnet således anerkende at hovedpinen afstedkommer af hændelsen.

Dokumentation for kravets størrelse og rigtighed

Klager må fastholde, at hun har løftet bevisbyrde for kravet på 8% méngrad efter punktet A.1.3.1. Jeg henviser til vores tidligere skrivelse på sagen medens følgende fremhæves.

Vurderingen fra Specialist i Odontologi, ..., der finder, at smerterne i venstre ansigtshalvdel samt gabenedsættelsen til 25 mm er betydelige gener sammenfattende udgør en méngrad på 8% efter A.1.3.1. Hovedpinen er i ... vurdering, ikke en forudsætning for opfylde 8% efter punktet. Det synes i øvrigt i tråd med punktets formulering, hvorefter hovedpinen ikke er ikke afgørende for at opfylde betingelserne i punktet A.1.3.1 i Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings méngradstabel. Af punktet fremgår alene Kæbedysfunktion med for eksempel væsentligt reduceret gabebevne og smerter og/eller kosmetisk skæmmende.

Speciallægeerklæringen af 19/4-19 ved ..., ..., hvorved speciallægen vurderer, at hovedpinen hovedpine har tidsmæssig relation til uheldet og forklares ud fra skaden på kæbeledet med øget belastning på muskulatur omkring venstre kæbeled.

Speciallægeudtalelsen fra Tandlæge ..., der udtaler:

'..hovedpinen sidder ind bag øjne ind bag øre og bagerste del af tindingeregioner..pt.oplever knasen og pludselige smæld i venstre kæbeled..Det må konkluderes at pt formentlig har fået varigt men efter ulykken. MR scanning viste læsion af venstre kæbeled..Diagnose: følger efter fald'

Selskabets bevisbyrde

Afslutningsvis vil jeg minde nævnet om, at parternes stridspunkt igennem sagen har været gradueringen af méngraden efter punktet A.1.3.1. Herunder har selskabets igennem hele sagsbehandlingen fastsat méngraden til 5%, under henvisning til, at selskabet er berettiget til at begå fradrag i punktet A.1.3.1 under henvisning til at klagers hovedpine var forudbestående. Et forhold som forsikringsselskabet hverken med eller uden AES udtalelser kan siges at have ført tilstrækkeligt klart bevis for. Selskabet kan i sagens natur således ej heller kan begå fradrag herfor i punktet A.1.3.1. Det må således betyde, at méngraden er højere end 5%.

Klager fastholder

Klagers gener er bedst sammenlignelige med Arbejdsmarkedets Erhvervssikring méngradstabel punkt A.1.3.1. hvorfor méngraden bør fastsættes til 8%. Klager har dokumenteret svære gener som opfylder punktet A.1.3.1, samt underbygget kravet med op til flere speciallægevurderinger. Forsikringsselskabet derimod, har ikke ført tilstrækkelig klart bevis for at hovedpinen bestod inden hændelsen, og at selskabet således kan begå fradrag i punktet A.1.3.1."

Selskabet har i brev af 23/7 2021 til nævnet bl.a. anført:

"Ved vejledende udtalelse af den 28. januar 2021 vurderede AES klagers varige men efter ulykken den 30. oktober 2016 til en méngrad på 5%.

Klager var ikke tilfreds med vurderingen og anmodede AES om en genvurdering af det varige men.

AES har i sin genvurdering af den 30. juni 2021 vurderet, at det varige men fortsat er 5%. I sin begrundelse for resultatet af genvurderingen tilbageviser AES alle klagers indsigelser overfor AES's tidligere vurdering af méngraden på 5%.

Ankenævnet for Forsikring

13.

95060

Selskabet har gennemgået klagers fyldige indlæg af den 9. juli 2021. Indholdet heraf, herunder klagers tolkning af rets- og ankenævnspraksis, kan ikke tiltrædes. Det er selskabets opfattelse, at det anførte i indlægget ikke bringer noget afgørende nyt til sagen og ikke bør føre til noget andet resultat end det, som selskabet og AES har vurderet, nemlig at det varige men skal fastsættes til en méngrad på 5%."

Nævnet har fået forelagt klagerens repræsentants meddelelse af 5/8 2021. Nævnet har endvidere fået forelagt bilag fra sagen. Nævnet har blandt andet modtaget faktura af 31/1 2020 fra Mavera på 1.500 NOK. Uddrag af bilagene gengives nedenfor. Af tandlægejournal fremgår bl.a.:

"27-02-2014

...

Slid igennem til dentin: 5- 14; -4 3; -5 3; -6 3;

...

29-10-2014

...

Slid igennem til dentin: 5- 134; -4 3; -5 3; -6 3;

...

05-10-2016

...

Erosion/slid: abrasioner og obs bruxismus.

...

Slid igennem til dentin: 5- 134; -4 3; -5 3; -6 3;

...

03-02-2017

Henvendelsesårsag: Pt. har stadig ondt i v. kæbeled fra traume/fald i oktober 2016. Der er ømhed svarende til v. kæbeled, smerter ved at tygge hårdt og træthed ved at gabe op, specielt om morgenen.

Smerter er tiltaget i v. kæbeled, det er d.d. flere smerter end umiddelbart efter traumet. Pt. har bidskinne, refleksfrigørende. Denne bruges efter forskrift, dog er bidskinne en del år gammel. Der er meget ømhed svarende til m. tem poralis. Aftaler med pt. vi henv. til Kæbekir.

...

12-01-2018

...

Screening for bidfunktion: Pt. har smerter i v. kæbeled siden fald, har daglige smerter. Har været henvist til Kæbekir. Meget dybt bid med ganepåbidning."

Af notat af 24/10 2018 fra en tandlæge fremgår bl.a.:

"Patienten var den 17/10 2018 til status over følgerne af faldulykken oktober 2016. Pt oplyser at hun går i seng og vågner med hovedpine hvilket nedsætter overskueligheden i hverdagen. Hoved-pinen sidder ind bag øjne ind bag ørene og bageste del af tindingeregioner. Pt oplever knasen og pludselige smæld i venstre kæbeled. Pt. har vanskeligt ved at finde ud af hvordan hun skal holde sit hoved pga. smerter fra nakke der jo også har været udsat for traume ved faldet. Pt lider af kvalme efter spisning hvilket er kommet efter ulykken. Pt. oplever at hun efter ulykken har fået svært ved at orientere sig. Pt har i det hele taget nedsat livskvalitet. VAS i dag 6 har været højere

men pt er ved at vænne sig til smerter. Pt. har påbegyndt behandling hos akupunktør. Pt har siden 2/6 2018 anvendt sine skinner og siger at hun ikke kan undvære dem.

- Objektiv undersøgelse: Åbnebevægelse er lige og 25+5 mm uden hindring max åbnebevægelse er 40+5 mm (var d 6/2 2018 16+5 mm) med smerte fra muskler og kæbeled venstre side. Lukkebevægelse devierer korrigeret til venstre (skyldes forskydning af discus). Der hørtes let knasen i venstre kæbeled. Ved sidebevægelser til venstre smerte muskler og kæbeled venstre side. Ved palpation af muskler fandtes smerte venstre m temporalis medialis 3 og anterior 3 og m masseter udspring 1 og tilhæftning 3 på scala fra 0 til 3. Der fandtes ømhed sv t m temporalis ant højre side 1 og m masseter højre side 1. Der fandtes smerte 3 begge kæbeled ved palpation. Smerte/ømhed nakkemusler. Der fandtes jævn okklusion.

- Konklusion: Det må konkluderes at pt formentlig har fået et varigt men efter faldulykken. MR-scanning viste læsion af venstre kæbeled."

Af neurokirurgisk speciallægeerklæring af 17/4 2019 fremgår bl.a.:

"Konklusion

Tidligere sund og rask kvinde, snubler ved en gåtur 30.10.2016. Kommer ned direkte på hagen og pådrager sig hudafskrabninger og får med det samme smerter svarende til venstre kæbeled.

Bliver tilset på skadestuen, hvor såret renses og forbindes.

Er til tandlæge få dage senere på grund af vedvarende smerter i venstre kæbeled, hvor der bliver udført en røntgenundersøgelse, der ikke viser tandskader eller skade på kæbeled.

Efter en lang periode med vedvarende smerter og problemer med at gabe op, henvises til Kæbekirurgisk Afdeling i februar 2017, der ikke finder skader.

Specialtandlægevurdering primo 2018 og en MR-skanning i marts 2018 konstaterer skade på kæbeled venstre side med en discuslæsion og subkondral skade på leddet. Der konkluderes af specialtandlægen at skaderne er traumatisk og stammer fra uheldet.

Ved objektiv gennemgang har skadelidte smerter i venstre kæbeled, der forværres ved belastning. Der er diffus hovedpine, men ingen neurologiske udfald.

Nakkesmerter skyldes ikke uheldet fra 30.10.2016.

Smerter i venstre kæbeled og skade med discuslæsion i venstre kæbe skyldes faldtraume fra 30.10.2016. Diffus hovedpine har tidsmæssigt relation til uheldet og forklares ud fra skaden på kæbeleddet med øget belastning på muskulatur omkring venstre kæbeled."

Af vurdering af 10/12 2019 fra Maveria foretaget af en specialist i odontologi fremgår bl.a.:

"Diagnose som følge af ulykken

Følger efter fald. Discusprolaps i venstre kæbe. Kæbesmerter. Læsion af venstre kæbeled.

Tidligere / konkurrerende problemer

Ifølge selskabet, slid og bruxisme. Ifølge speciallægeerklæring fra ..., samt en speciallægetandlæge udtalelse fra ..., er der ingen konkurrerende problemer.

Lidelser efter ulykken

Hovedpine, smerter i kæbeleddet, gabebesvær, nedsat bevægelighed

Andet

Der er enighed imellem selskabet og klager om AES méngradstabel punkt A.1.3.1. Tvisten består i hvordan der skal skaleres i forhold til A.1.3.1. Selskabet mener lavest 5%, klager mener midt imellem 8%.

...

Årsagssammenhæng

Kan følgerne i form af hovedpine, smerter i kæbeleddet, gabebesvær samt nedsat bevægelighed afstedkomme af hændelsen?

Årsagssammenhæng

Ja

...

Kommentar/Vurdering

Det kan ikke udelukkes, at der er årsagssammenhæng. Jeg mener méngrad 8% på grund af de omfattende gener og i henhold til AES' mén tabel

...

Kommentar/Vurdering

Det er nævnt i journal fra 2014, at der var bruxismus."

Af præcisering af 1/9 2020 fra Maveria foretaget af en specialist i odontologi fremgår bl.a.:

"Det fremgår at der efter ulykkestilfældet, er opstået smerter (skal vågner om natten) og funktionsnedsættelse (gabevnen nedsat til 25 mm). Det vil sige, at der er betydelige gener i dagligdagen. Sammenholdt mener jeg, at der er belæg for at tilkende ménerstatning på 8%."

Af vejledende udtalelse af 1/9 2020 fra Arbejdsmarkedets Erhvervssikring fremgår bl.a.:

"Varigt mén**Vurdering af varigt mén**

Vores lægekonsulent med speciale i neurokirurgi, samt lægekonsulent med speciale i ortopædkirurgi har deltaget ved vurderingen af det varige mén.

Grundlaget for vores vurdering:

- [Klageren] faldt den 30. oktober 2016 på ujævnt terræn, hvorved hun tog fra med hagen.
- [Klageren] konsulterede vagtlægen samme dag, hvor der var klager over ondt i kæben og man konstaterede en flænge i hagen.
- [Klageren] konsulterede tandlæge den 3. november 2016, hvor der var klager over ømhed i venstre kæbeled.
- Grundet vedvarende gener fra kæben blev [klageren] set af tandlæge den 3. februar 2017.
- Endvidere var der i forløbet efterfølgende klager over hovedpine. Dette ses også ved egen læge den 25. juli 2017. Ved vurderingen af det varige mén har vi lagt vægt på samtlige sagens lægelige akter, herunder erklæring af 17. april 2019 udfærdiget af speciallæge i neurokirurgi

....

Hoved

Ved vurderingen af det varige mén har vi lagt vægt på, at [klageren] aktuelt har klager i form af smerter i venstre ansigtshalvdel, som især ses ved sammenbid eller ved forsøg på at lukke munden højt op.

Herudover har vi lagt vægt på, at der objektivt er konstateret nedsat gabebevne, samt ingen føleforstyrrelser og naturligt sammenbid.

Vi har fastsat det varige mén med udgangspunkt i vores vejledende méntabel:

Efter tabellens punkt A.4.1.1 vurderes postkommotionelt syndrom, det vil sige kognitive og affektive symptomer opstået efter hjernerystelse, med lette symptomer f.eks. isoleret daglig let hovedpine eller lettere kognitive symptomer m.m. uden ledsagende hovedpine, til 5 procent.

Vi vurderer, at det er overvejende sandsynligt, at der er årsagssammenhæng, herunder straks- og brosymptomer, mellem [klagerens] ovenstående gener og ulykken den 30. oktober 2016.

Endvidere vurderer vi, at [klagerens] ovenstående gener er sammenlignelig med tabelpunkt A.4.1.1 og svarer til et varigt mén på skønsmæssigt 5 procent.

Kæbe

Ved vurderingen af det varige mén har vi lagt vægt på, at [klagerens] aktuelt har klager i form af daglig hovedpine og lyd og lysfølsomhed.

Vi har fastsat det varige mén med udgangspunkt i vores vejledende méntabel:

Efter tabellens punkt A.1.3.1 vurderes kæbedysfunktion, med for eksempel væsentligt reduceret gabebevne og smerter og/eller kosmetisk skæmmende, til 5-10 procent.

Vi vurderer, at det er overvejende sandsynligt, at der er årsagssammenhæng, herunder straks- og brosymptomer, mellem [klagerens] ovenstående gener og ulykken den 30. oktober 2016.

Endvidere vurderer vi, at [klagerens] ovenstående gener er sammenlignelig med tabelpunkt A.4.3.1 og svarer til et varigt mén på skønsmæssigt 5 procent.

Samlet mén

Når der er tale om skade, der omfatter flere af de områder, der er fastsat procenter for i méntabellen, sker der ikke automatisk en fuld sammenlægning af de forskellige procenter.

Den samlede ménprocent vil blive fastsat efter et skøn, hvor det samlede funktionsniveau vurderes.

Vi vurderer derfor, at ulykken den 30. oktober 2016 har medført et varigt mén på skønsmæssigt 10 procent.

Vi er opmærksomme på, at [klageren] aktuelt også klager over smerter i nakken.

Vi finder det imidlertid ikke sandsynliggjort, at de ovenfor anførte gener skyldes den anmeldte hændelse, da der ikke foreligger oplysninger om strakssymptomer (symptomer umiddelbart efter skaden).

Ved vurderingen har vi lagt vægt på, at der ikke ses klager over nakkegener i det primære forløb.

På ovenstående baggrund vurderer vi, at [klagerens] aktuelle nakkegener med overvejende sandsynlighed skyldes andre forhold end den anmeldte skade."

Af ny vejledende udtalelse af 28/1 2021 fra Arbejdsmarkedets Erhvervssikring fremgår bl.a.:

"Varigt mén

Ny vurdering af varigt mén

Det varige mén er 5% procent

Vurdering af varigt mén

Vores lægekonsulent med speciale i neurokirurgi, samt lægekonsulent med speciale i ortopædkirurgi har deltaget ved vurderingen af det varige mén.

Grundlaget for vores vurdering:

- [Klageren] faldt den 30. oktober 2016 på ujævnt terræn, hvorved hun tog fra med hagen.
- [Klageren] konsulterede vagtlægen samme dag, hvor der var klager over ondt i kæben og man konstaterede en flænge i hagen.
- [Klageren] konsulterede tandlæge den 3. november 2016, hvor der var klager over ømhed i venstre kæbeled.
- Grundet vedvarende gener fra kæben blev [klageren] set af tandlæge den 3. februar 2017.
- Endvidere var der i forløbet efterfølgende klager over hovedpine. Dette ses også ved egen læge den 25. juli 2017.

Ved vurderingen af det varige mén har vi lagt vægt på samtlige sagens lægelige akter, herunder erklæring af 17. april 2019 udfærdiget af speciallæge i neurokirurgi

Herudover har vi ved vurderingen af det varige mén har vi lagt vægt på, at [klageren] aktuelt har klager i form af smerter i venstre ansigtshalvdel, som især ses ved sammenbid eller ved forsøg på at lukke munden højt op.

Endvidere har vi lagt vægt på, at der objektivt er konstateret nedsat gabebevne, samt ingen føleforstyrrelser og naturligt sammenbid.

Vi har fastsat det varige mén med udgangspunkt i vores vejledende méntabel:

Efter tabellens punkt A.1.3.1 vurderes kæbedysfunktion, med for eksempel væsentligt reduceret gabebevne og smerter og/eller kosmetisk skæmmende, til 5-10 procent.

Vi vurderer, at det er overvejende sandsynligt, at der er årsagssammenhæng, herunder straks- og brosymptomer, mellem [klagerens] ovenstående gener og ulykken den 30. oktober 2016.

Endvidere vurderer vi, at [klagerens] ovenstående gener er sammenlignelig med tabelpunkt A.4.1.3 og svarer til et varigt mén på skønsmæssigt 5 procent.

Vi er opmærksomme på, at [klageren] aktuelt også har klager over gener i form af daglig hovedpine og lyd- og lysfølsomhed.

Vi finder det imidlertid ikke sandsynliggjort, at generne skyldes den anmeldte hændelse, da der ikke foreligger oplysninger om strakssymptomer (symptomer umiddelbart efter skaden)

Ved vurderingen har vi lagt vægt på, at klager over hovedpine og lyd- og lysfølsomhed ikke ses i det primære forløb.

På ovenstående baggrund finder vi, at det ikke med overvejende sandsynlighed er godtgjort, at [klagerens] aktuelle gener i form af hovedpine og lyd- og lysfølsomhed skyldes ulykken den 30. oktober 2016.

Vi vurderer derfor nu det varige mén som følge af ulykken den 30. oktober 2016 til skønsmæssigt 5% procent."

Af vejledende udtalelse af 30/6 2021 fra Arbejdsmarkedets Erhvervssikring fremgår bl.a.:

"Varigt mén

Det varige mén er fortsat 5% procent

Arbejdsmarkedets Erhvervssikring, Center for Private Erstatningssager bekræfter modtagelsen af jeres skrivelse af den 10. maj 2021, hvor I beder os om at se på sagen igen, samt indgiver jeres bemærkninger til sagen.

I beder os i jeres skrivelse af den 10. maj 2021 om at redegøre for, hvorfor vi vurderer det varige mén til 5 procent for gener i form af smerter i venstre ansigtshalvdel, som især ses ved sammenbid eller ved forsøg på at lukke munden højt op, og ikke højere.

Vi skal hertil bemærke, at der ved fastsættelsen af det varige mén altid foretages et konkret skøn, hvor sagens samlede oplysninger tages med i vurderingen. I den konkrete sag her er det vores lægefaglige vurdering, at de subjektive klager og de objektive fund, bedst kan sammenlignes med méntabellens punkt A.1.3.1, og svarer til et varigt mén på 5 procent.

I forbindelse med vores genvurdering den 28. januar 2021 blev sagen set ved neurokirurgisk lægekonsulent på ny, og vurderingen blev ændret således, at der ikke længere anses tilstrækkelig dokumentation for årsagssammenhæng mellem [klagerens] aktuelle gener i form af hovedpine og kognitive gener og uheldet den 30. oktober 2016, idet der ikke foreligger klager over disse gener i umiddelbar nær tidsmæssigt sammenhæng til det anmeldte uheld.

Vurderingen af, hvorvidt man kan konstatere årsagssammenhæng, er ligeledes en konkret vurdering, hvor der foretages et skøn, på baggrund af sagens samlede oplysninger. Ved vurderingen af, om der i tilstrækkeligt omfang er dokumenteret strakssymptomer ligger dels en medicinsk samt en juridisk vurdering. I sagen her har vi ved en fornyet gennemgang af sagens akter, revurderet sagen og vurderet, at der ikke med overvejende sandsynlighed er dokumenteret strakssymptomer. Vi har ved vores vurdering lagt vægt på, at de første dokumenterede klager over hovedpine er den 25. juli 2017 ved konsultation ved egen læge. Hvilket således er omkring 9 måneder efter det anmeldte uheld. Der foreligger derfor efter vores vurdering ikke dokumenterede klager over hovedpine og kognitive gener i tidsnær sammenhæng til det anmeldte uheld.

Vi er opmærksomme på, hvad der fremgår af speciallægeerklæringen af den 17. april 2019. Det skal hertil bemærkes, at speciallægeerklæringen har indgået i vores vurdering af sagen. Vi skal endvidere bemærke, at vi foretager vores egen vurdering og ikke er bundet af andres vurderinger.

Speciallægeerklæringens oplysninger ændrer ikke på vores vurdering af, at der ikke er tilstrækkelig dokumentation for strakssymptomer.

Vi skal i forlængelse heraf bemærke, at vi alene tager stilling til, hvorvidt de påklagede gener med overvejende sandsynlighed kan tilskrives det anmeldte uheld. Vi tager således ikke stilling til, hvor de påklagede gener ellers kan stamme fra. Det er skadelidte som har bevisbyrden for at der er årsagssammenhæng. Det er vores vurdering, at denne bevisbyrde ikke i tilstrækkeligt omfang er løftet i denne konkrete sag.

Det er herefter fortsat vores vurdering, at der ikke foreligger årsagssammenhæng mellem [klagerens] aktuelle gener i form af hovedpine og kognitive gener og uheldet den 30. oktober 2016.

Vi fastholder derfor vores udtalelse af den 28. januar 2021."

Af punkt A.1.3.1 i Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings méntabel fremgår:

"Kæbedysfunktion med for eksempel væsentligt reduceret gabeevne og smerter og/eller kosmetisk skæmmende 5-10%"

Af punkt A.4.1.3 i Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings méntabel fremgår:

"Svær daglig hovedpine samt middelsvære kognitive symptomer, alkoholintolerance, øget søvnbehov m.m. 15%"

Af forsikringsbetingelserne fremgår bl.a.:

"4.1 Forsikringen dækker følger af ulykkestilfælde.

a. Ved ulykkestilfælde forstås en pludselig hændelse, der forårsager personskade.

...

For at opnå dækning skal der være årsagssammenhæng mellem ulykkestilfældet og skaden. Ved vurderingen bliver der blandt andet lagt vægt på, om hændelsen – medicinsk set – er egnet til at forårsage personskade, og om der er dokumenteret tidsmæssig sammenhæng mellem hændelsen og de relevante symptomers indtræden.

...

4.3 Ulykkesforsikringen dækker ikke:

...

d. Enhver sygdom og udløsning af latente sygdomsanlæg, selv om sygdommen er opstået eller forværret ved et ulykkestilfælde. Desuden dækker forsikringen ikke ulykkestilfælde, der skyldes sygdom og forværring af følgerne af ulykkestilfælde, der skyldes en tilstedeværende eller tilfældigt tilstødende sygdom.

e. En forudbestående sygdom eller lidelse kan ikke medføre, at erstatningen fastsættes højere, end hvis en sådan sygdom eller lidelse ikke havde været til stede.

...

9.4 Der betales ikke erstatning for et før ulykkestilfældet bestående mén, og en sådan kan ikke medføre, at méngraden fastsættes højere, end hvis det forudbestående mén ikke havde været til stede.

...

- 9.5 Méngraden fastsættes af selskabet ud fra en ren medicinsk bedømmelse af de varige ulemper, som ulykkestilfældet har medført i den sikredes daglige livsførelse, uden hensyn til en eventuel nedsættelse af den sikredes erhvervsevne, sikredes specielle erhverv eller andre individuelle forhold.

Fastsættelsen sker på grundlag af Arbejdsskadestyrelsens méntabel gældende på afgørelses-tidspunktet. (Méntabellen kan ses på www.ask.dk). Ved genoptagelse benyttes samme mén-tabel, som blev brugt ved den første afgørelse.

Selskabet kan også vælge at forelægge sagen for Arbejdsskadestyrelsen.

...

- 9.8 Eventuel uenighed om afgørelse truffet af selskabet kan indbringes for Arbejdsskadestyrelsen. De hermed forbundne omkostninger betales af sikrede.

Ændres afgørelsen til fordel for den sikrede, afholdes Arbejdsskadestyrelsens gebyr af selskabet."

Nævnet udtaler:

Klageren faldt den 30/10 2016 på ujævnt terræn og tog i den forbindelse fra med hagen. Hun pådrog sig hudafskrabninger og smerter i venstre kæbeled. Røntgenundersøgelse i november 2016 viste normale forhold. I marts 2018 fik hun foretaget MR-skanning, som viste læsion af venstre kæbeled. Efter uheldet har klageren blandt andet haft smerter i kæbeledet, gabebe-svær, nedsat bevægelighed, hovedpine og kognitive gener.

Klageren ønsker, at selskabet anerkender, at de direkte følger efter hændelsen svarer til en méngrad på 8 %. Derudover skal selskabet dække hendes udgifter til den forsikringsmedicinske udtalelse fra Maveria. Hun har anført, at hendes gener bedst kan sammenlignes med Arbejds-markedets Erhvervssikrings méntabel punkt A.1.3.1, hvorefter méngraden bør fastsættes til 8 %, idet der ikke kan ske fradrag for forudbestående gener. Klageren har henvist til speciallæge-erklæring, speciallægeudtalelse og udtalelse fra Maveria, der finder, at der er direkte årsags-sammenhæng mellem hændelsen og hendes gener. Maveria har vurderet, at klagerens méngrad kan fastsættes til 8 %. Klageren har anført, at selskabets sagsbehandling har været stærkt kriti-sabel og synes at stride imod brancheorganisationens kodeks samt god skik bekendtgørelsen, idet selskabet hverken synes at have ageret objektivt, hurtigt, loyalt eller redeligt over for kla-

geren. Hun er utilfreds med sagsforløbet i forbindelse med, at selskabet har valgt at forelægge sagen for Arbejdsmarkedets Erhvervssikring. Hun ønsker, at Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings udtalelser tilsidesættes henset til sagsbehandlings ubetryggende karakter.

Selskabet har vurderet klagerens varige mén til 5 % og har afvist at udbetale yderligere mén-godtgørelse. Selskabet har anført, at der ikke er dokumentation for årsagssammenhæng mellem klagerens hovedpine og kognitive gener og faldulykken den 30/10 2016, og at der er forudbestående gener i form af bruxisme og slid på tænder. Selskabet har henvist til vejledende udtalelse af 28/1 2021 og 30/6 2021 fra Arbejdsmarkedets Erhvervssikring.

Af neurokirurgisk speciallægeerklæring af 17/4 2019 fremgår det, at "Tidligere sund og rask kvinde, snubler ved en gåtur 30.10.2016. Kommer ned direkte på hagen og pådrager sig hudafskrabninger og får med det samme smerter svarende til venstre kæbeled. Bliver tilset på skadestuen, hvor såret renses og forbindes. Er til tandlæge få dage senere på grund af vedvarende smerter i venstre kæbeled, hvor der bliver udført en røntgenundersøgelse, der ikke viser tand-skader eller skade på kæbeled. Efter en lang periode med vedvarende smerter og problemer med at gabe op, henvises til Kæbekirurgisk Afdeling i februar 2017, der ikke finder skader. Specialtandlægevurdering primo 2018 og en MR-skanning i marts 2018 konstaterer skade på kæbeled venstre side med en discuslæsion og subkondral skade på leddet. Der konkluderes af specialtandlægen at skaderne er traumatiske og stammer fra uheldet. Ved objektiv gennemgang har skadelidte smerter i venstre kæbeled, der forværres ved belastning. Der er diffus hovedpine, men ingen neurologiske udfald. Nakkesmerter skyldes ikke uheldet fra 30.10.2016. Smerter i venstre kæbeled og skade med discuslæsion i venstre kæbe skyldes faldtraume fra 30.10.2016. Diffus hovedpine har tidsmæssigt relation til uheldet og forklares ud fra skaden på kæbeledet med øget belastning på muskulatur omkring venstre kæbeled".

Af vurdering af 10/12 2019 fra Maveria foretaget af en specialist i odontologi fremgår det blandt andet, at "Det kan ikke udelukkes, at der er årsagssammenhæng. Jeg mener méngrad 8% på grund af de omfattende gener og i henhold til AES' méntabel"

Af præcisering af 1/9 2020 fra Maveria fremgår det, at "Det fremgår at der efter ulykkestilfældet, er opstået smerter (skal vågner om natten) og funktionsnedsættelse (gabeevnen nedsat til 25 mm). Det vil sige, at der er betydelige gener i dagligdagen. Sammenholdt mener jeg, at der er belæg for at tilkende ménerstatning på 8%".

Arbejdsmarkedets Erhvervssikring har i vejledende udtalelse af 1/9 2020 vurderet klagerens varige mén som følge af ulykken til 10 %.

I ny vejledende udtalelse af 28/1 2021 har Arbejdsmarkedets Erhvervssikring vurderet klagerens varige mén til 5 %. Af udtalelsen fremgår det, at Arbejdsmarkedets Erhvervssikring ikke med overvejende sandsynlighed finder det godtgjort, at klagerens aktuelle gener i form af hovedpine og lyd- og lysfølsomhed skyldes ulykken den 30/10 2016.

Arbejdsmarkedets Erhvervssikring har i vejledende udtalelse af 30/6 2021 fastholdt vurderingen af, at det varige mén er 5 %. Af udtalelsen fremgår det blandt andet, at "I sagen her har vi ved en fornyet gennemgang af sagens akter, revurderet sagen og vurderet, at der ikke med overvejende sandsynlighed er dokumenteret strakssymptomer. Vi har ved vores vurdering lagt vægt på, at de første dokumenterede klager over hovedpine er den 25. juli 2017 ved konsultation ved egen læge. Hvilket således er omkring 9 måneder efter det anmeldte uheld. Der foreligger derfor efter vores vurdering ikke dokumenterede klager over hovedpine og kognitive gener i tidsnær sammenhæng til det anmeldte uheld".

Klageren har bedt nævnet om at tage stilling til selskabets sagsbehandling i forbindelse med, at sagen har verseret for nævnet.

Nævnet bemærker, at det fremgår af nævnets vedtægter, § 2, at nævnet behandler klager fra forbrugere over tvister, der udspringer af en forsikringsaftale eller en pensionsaftale indgået

mellem forbrugeren og et forsikringsselskab eller et pensionsselskab. Af vedtægternes § 4, stk. 3, nr.

2, fremgår det, at nævnet kan afvise at behandle en klage, bl.a. hvis "klagen ikke angår et konkret økonomisk mellemværende mellem parterne ...".

Klagerens klagepunkter – bortset fra kravet om mén godtgørelse – er i det væsentlige af mere generel karakter og af ingen eller begrænset relevans for den aktuelle konkrete økonomiske tvist mellem parterne.

Nævnet finder på den baggrund, at en afgørelse heraf — i det omfang der ikke nedenfor er taget stilling hertil — falder uden for nævnets kompetence. Nævnet bemærker, at nævnet kan inddrage god skik i sine afgørelser, hvis dette vurderes at være af betydning for sagens afgørelse. Det er i øvrigt Finanstilsynet, der fører tilsyn med, om et forsikringsselskab handler i overensstemmelse med redelig og god forsikringsskik.

Nævnet har på det foreliggende grundlag endvidere ikke mulighed for at tage stilling til renteberegningen, da der på nuværende tidspunkt ikke foreligger en konkret økonomisk tvist mellem parterne.

Nævnet bemærker, at det efter almindelige forsikringsretlige principper er klageren, der skal bevise rigtigheden og størrelsen af sit krav.

Efter en gennemgang af sagen kan nævnet ikke kritisere, at selskabet har fastsat klagerens varige mén som følge af ulykken til 5 %.

Nævnet har blandt andet lagt vægt på, at Arbejdsmarkedets Erhvervssikring i vejledende udtalelse af 28/1 2021 har vurderet klagerens varige mén til 5 %, og at Arbejdsmarkedets Erhvervssikring ikke med overvejende sandsynlighed har fundet det godtgjort, at klagerens aktuelle gener i form af hovedpine og lyd- og lysfølsomhed skyldes ulykken. Nævnet har også lagt vægt på,

Ankenævnet for Forsikring

24.

95060

at Arbejdsmarkedets Erhvervssikring i udtalelse af 30/6 2021 fortsat har vurderet, at det varige mén er 5 %, idet der ikke foreligger dokumenterede klager over hovedpine og kognitive gener i tidsnær sammenhæng til det anmeldte uheld.

Nævnet har endvidere lagt vægt på, at det af klagerens tandlægejournal fremgår, at hun forinden uheldet havde slid på tænder, og at det af journal af 5/10 2016 fremgår, at "Erosin/slid: abrasioner og obs bruxismus".

Nævnet finder ikke grundlag for at pålægge selskabet at afholde klagerens udgifter til indhentelse af en udtalelse fra Maveria, idet udtalelsen ikke har bidraget til en ændret vurdering af méngraden.

Det, som klageren i øvrigt har anført – herunder omkring selskabets sagsbehandling – kan ikke føre til andet resultat.

Som følge heraf

b e s t e m m e s :

Klageren får ikke medhold.

Svend Bjerg Hansen